

Ο ΑΝΘΡΩΠΟΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΚΑΡΑΓΚΙΟΖΑΚΟΥΣ

— Προσέξτε κύριοι! Προσέξτε να καταλάβετε πώς δουλεύουν οι καραγκιοζάκοι μου. Προσοχή, κύριοι! Έπάνω βρέ! Κάτσε κάτω βρέ! Γονάτισε! Σήκω δοθιος! Πήγαινε εμπρός!

Τά χαμίνια και οι άργόσχολοι είχαν σχηματίσει πυκνόν κύκλο γύρω απ' τον λουστρο, ο οποίος έπεδείκνυε στο κοινόν τους καραγκιοζήδες του, στέκοντας έξω από ένα ντάνσιγκ. Ήταν κάτι χαρτονόμοι καραγκιοζάκοι, τους όποιους μιά κλωστή, περασμένη με ειδικό τρόπο από όλα τα μέλη τους, τους έκανε να εκτελούν πειθαρχικά διάφορες κινήσεις.

Ο λουστρος, ένα ξεραγκιανό, ψηλόσωμο παλληκάρι, μ' ένα καπέτο χωμένο ως τ' αυτιά του, έδειξε καμιά είκοσαριά φορές πώς λειτουργούσαν οι καραγκιοζάκοι του κι' έπειτα έκανε τόν γύρο της αξιοτίμης δημόσιας προσφέροντας τ' εμπόρεμά του.

— Ορίστε κύριοι. Τά βάλουμε στη φτήνεια! Έβδομηταπέντε λεφτά ο ένας!...Είνε φτηνοί και άπλοϊ. Κι' ένα παιδάκι δυό χρονών μπορεί να τους κάνει να πηδούν. Έμπρός. Πάρτε τους τελευταίους που έμειναν. Μη σπρωχόνσαστε! Έχω για όλον τόν κόσμο.

Αλλά κανένας δεν προθυμοποιόταν ν' αγοράση τους καραγκιοζήδες. Ένας-ένας, οι θεαταί άπομακρύνοντουσαν, κι' ο λουστρος τους έκύτταξε μ' ένα ύφος φουρκισμένο. Όλοι έφυγαν και μόνο ένας είχε μείνει μπροστά του ακίνητος. Ήταν ένας νέος με ξυρισμένο μουστάκι, ξεκαπέλλωτος, ντυμένος σύμφωνα με τή μόδα, με κοντό στενό σακάκι και φαρδύ μακρύ παντελόνι. Τό συμπαθητικό του πρόσωπο είχε μιά έκφραση χαράς, της χαράς του ανθρώπου, ο οποίος είναι ικανοποιημένος από κάποια δουλειά του.

— Λοιπόν; ρώτησε τόν λουστρο, τ' εμπόριό σου δεν πάει καλά;

— Όχι, ψιθύρισε σφίγγοντας τά δόντια του.

Κοντοστάθηκε μιά στιγμή κι' έπειτα ξαναρώτησε:

— Πόσους καραγκιοζάκους έχεις;

Ο λουστρος άνοιξε τ' κουτί του, τους μέτρησε και είπε:

— Είκοσι!

— Τους αγοράζω όλους!

Ξαφνιασμένος ο λουστρος κύτταξε με άπορία τόν παράζενο αυτό αγοραστή.

— Άστειεύσατε; ρώτησε.

— Δεν άστειεύομαι καθόλου.

— Δηλαδή αγοράζετε όλο τ' εμπόρεμά μου;

— Βέβαια.

Αϊ, λοιπόν είνε είκοσι, από εβδομηντα πέντε λεφτά κάνουν δεκαπέντε φράγκα. Σας τους αφήνω για δεκατέσσερα.

— Δεν δέχομαι έκπ ωσι. Ορίσ ε τά δεκαπέντε φράγκα σου.

Μά τήν πίστι μου, πρίγκηπά μου, είπε ο λουστρος, ενώ έπερνε τά λεφτά και έδινε τ' εμπόρεμά του, δεν έχω τήν τιμή να σάς γνωρίζω...άλλά...

Έπλησίασε τόν νέο και χαμηλόφωνα τού είπε:

— Αν τυχόν καμιά φορά χρειασθήτε κανένα φιλότιμο παλληκάρι, για οποιαδήποτε δουλειά κι' αν είνε, κατάλαβες; πήγαινε στην οδό Ούς, στο Μοντρούζ, έμπα μέσ' τόν Μπόρ τών Μουλώ και ζητήστε με.Γιά τόν κόσμο και για τήν άστυνομία όνομάζομαι Έρνέστος Λαγκρουτί, οι φίλοι μου με λένε «ο μεγάλος ποτικός». Μ' όποιο όνομα κι' αν με ζητήσης θά με ειδοποιήσουν. Καί έννοια σου. Θά σέ ύπηρετήσω με όλη μου τήν καρδιά. Τό Παρίσι βέβαια είνε πολύ μεγάλο, αλλά καμιά φορά δεν ξερείς. Μπορεί να ξαναϊδωθούμε.

Άπλωσε τ' ο πλατύ, κοκαλιάρικο και τετράγωνο χέρι του πρὸς τόν νέο, ο οποίος τ' έσφιξε θερμά και άπομακρύνθηκε χαμογελώντας.

— Για σταθήτε μιά στιγμή να σά; δείξω πώς δουλεύουν οι καραγκιοζάκοι μου, ξανάπε ο μόντης.

— Ξέρω, ξέρω, άποκρίθηκε ο νέος και συνέχισε τόν δρόμο του γελαστός.

Ο νέος εκείνος όνομαζόταν Ζυλιέν Σαμπούρω και τ' άπόγευμα εκείνο ακριβώς είχε δώσει τις τελευταίες εξετάσεις για τ' όπλωμα τού δικηγόρου και είχε σημειώσει λαμπρή επιτυχία. Εύτυχισμένος και χαρούμενος για τήν επιτυχία του εκείνη, έννοιωθε να πλημμυρίξει τήν ψυχή του μιά άπειρη καλοσύνη. Θά ήθελε να βλέπει όλους τους ανθρώπους γύρω του εύτυχισμένους. Κάθε διαβάτη που περνούσε δίπλα του τόν θεωρούσε φίλο του και θά ήταν έτοιμος να τού εκμυστηρευθή και τις πιο μύχιες σκέψεις του. Αισθανόταν τήν ανάγκη να περπατήσει, να μιλήσει, να γελάσει, να έξωτερικεύσει τήν άγαλλίασι που πλημμυρίζει τήν ψυχή του.

Σ' αυτή λοιπόν τήν ψυχική κατάσταση βρισκόταν στόν δρόμο, όταν είδε ανθρώπους συγκεντρωμένους

στην οδό τών Άρκτων. Πλησίασε, άνακατέθηκε με τους άργόσχολους και κάθισε κι' αυτός χαζεύοντας με τους καραγκιοζάκους τού μόντης. Όταν είδε τους άλλους ν' άπομακρύνονται χωρίς ν' αγοράσουν, και τή θλιμμένη έκφρασι τού μόντης, αισθάνθηκε τήν ανάγκη νάκάνημιά φιλόφρονη και γενναιοδωρη χειρονομία.

Γι' αυτό αγοράσε όλους τους καραγκιοζάκους, οι όποιοι ώστόσο δεν τού χρειαζόντουσαν και γι' αυτό δεν δέχθηκε ούτε τήν έκπτωση που τού πρότεινε ο πωλητής των.

Εύχαριστημένος για τήν γενναιοδωρία του εκείνη πήγε και βρήκε τήν παρέα του που άπετελείτο από πλουσίους σαν αυτόν, και γλεντζέδες φοιτητάς, και πέρασε μαζί τους τή βραδιά του. γυρίζοντας στα διάφορα κέντρα της Μονμάρτης και «βρέχοντας με σαμπάνια» τήν επιτυχία του στις εξετάσεις.

Τέλος, κατά τις δυό τ' πρωί, ή παρέα σκόρπισε και ο Ζυλιέν Σαμπούρω ξεκίνησε μόνος του για τ' σπίτι του πεζός. Βάδιζε άκονόνιστα στην άριστερή όχθη τού Σηκουάνα, με τ' πορτοφόλι άδειο, με τ' λαρούγγι άναμένο απ' τ' ποτό και με τ' μυαλό άρκετά ζαλισμένο. Βάδιζε ξέννοιαστος, κυττάζοντας τά άστρα και σφουρίζοντας κάποιο τραγούδι που είχε άκούσει σε κάποιο καμπαρέ, όταν άντελήφθη ότι κάποιος τόν παρακολουθούσε. Άπ' τήν στιγμή που πέρασε τή γέφυρα τών Τεχνών, άκουγε πίσω του ένα άλαφρύ βάλισμα.

Πολλές φορές γύρισε και κύτταξε πίσω του και κάθε φορά τού φαινόταν πώς μιά ανθρώπινη σιλουέττα έτρεχε να κρυφθή στις γωνίες. Άλλά επειδή δεν έβλεπε και πολύ καλά, κι' επειδή ή σκιά δεν έπλησίαζε, κατέληξε να πιστέψει πως γελιότανε. Έτσι καθήσυχασε και συνέχισε ξέννοιαστα πάλι τόν δρόμο του ως τ' βουλεβάρτο τού Άγίου Γερμανού. Άλλά καθώς έστριβε τή γωνία της Ιατρικής Σχολής, έννοιωσε ένα βαρύ αντικείμενο να πέφτει με όρμη άπάνω στο σβέρο του. Χωρίς να προφθάσει να βγάλει ούτε ένα «άχ» σωριάσθηκε μπρούμυτα στην άσφαλτο.

Κάποιος άπάχης τόν είχε χτυπήσει με ρόπαλο από καουτσούκ στο πίσω μέρος της κεφαλής. Μόλις τόν είδε να πέφτει κατά γής, ο άπάχης ώρμησε επάνω στο θύμα του, τόν άναποδογύρισε με μιά κίνηση, σαν να ήταν μπιφτεκι στη σκάρα και άρχισε να τόν ληστεύη με όλους τους κανόνες της επιστήμης τιν. Σε κάθε αντικείμενο που έβγαζε από τις τσέπες του, έβγαζε κι' ένα σχετικό επίκωνημα.

— Ένα πορτοφολάκι άδειο! Μιά δέσμη κλειδιών. Ένα μαντήλι. Άλλο μαντήλι. Ένα ρολόι. Ένα πορτοφόλι μεγάλο.

Καθώς άνοιξε όμως τ' μεγάλο πορτοφόλι, τ' περιεχόμενό του σκορπίσθηκε κατά γής κι' ο άπάχης έσκυψε να τ' μαζέψει. Ξαφνικά όμως στάθηκε σαν άποσβολωμένος. Είχε γίνει κατακίτρινος...

Μέσα στο πορτοφόλι εκείνο δεν ύπήρχαν χαρτονομίσματα αλλά χαρτιά διάφορων ειδών, μερικές επιστολές, μερικά επισκεπτήρια και...καμιά είκοσαριά καραγκιοζάκοι από χαρτόνι.

— Αϊ! ξεφώνησε ο άπάχης. Αυτό σημαίνει ότι...Αυτό είνε βέβαια!

Έπιασε με τά πλατεία κοκαλιάρικα χέρια του τ' άκίνητο κεφάλι τού θύματός του, τ' άσασήκωσε και κύτταξε με προσοχή τ' πρόσωπό του.

— Βέβαια αυτός είνε. Δεν γελιέμαι, μουρμούρισε. Είν' εκείνος που άγόρασε όλους τους καραγκιοζάκους μου. Βρέ, τί γκίνια! Άναθεματισμένη γκίνια! Κι' έδω άόχη με κυνηγάς; Νά βαρέσω τόν πιο εύγενικό, τόν πιο τέξεντλεμαν άνθρωπο που γνώρισα στη σκυλένια μου ζωή. Άλλά άραγε να τόν άποτελείωσα;

Άρχισε να πασπατεύη τ' στήθος τού θύματος φωνάζοντας του:

— Κύριε! Αϊ, κύριε! Άκούστε κύριε! Ού να πάρη ο διάβολος! Θά είνε άποτελειωμένος. Α! "Όχι.Νά πού κουνιέται...Νά ή καρδιά του χτυπάει. Δόξα σοι ο Θεός!... Μά, πρέπει να τόν σηκώσω από δω, να τόν πάω σε καμιά κλινική γιά να τόν προλάβουν. Μωρέ έρημιά. Δεν περνάει κανένας, ως είνε και χωροφύλακας. Μωρέ άτυχία! Κανένας!

Κύτταξε μιά φορά γύρω του και σαν μανιασμένος άρχισε να φωνάζη με όλη τή δύναμη τών πνευμόνων του:

— Βοήθεια! Βοήθεια! σκοτώσαν έναν άνθρωπο έδω, βοήθεια χριστιανοί.

Και χωρίς να νοιασθή για τόν εαυτό του που θά τόν ύποπτευόντουσαν άμέσως, χωρίς καν να σκεφθή να πετάξει μακριά τ' λαστιχένό ρόπαλό του, έξακολούθησε να φωνάζη όσο μπορούσε δυνατότερα:

— Βοήθεια, βοήθεια, σκοτώσαν άνθρωπο έδω πέρα!...

HUGUES LAPAIRE

ΤΟ ΣΤΟΜΑΧΙ ΤΟΥ ΕΡΡΙΚΟΥ Δ.

Ο Έρρικος Δ, αν και γενναιοτάτος, όταν τού άνηγγέλετο, σε καμιά έκστρατεία, ότι είχαν φανεί οι έχθροί, καταλαμβάνετο έξαφνα από μιά περίεργη στομαχική διατάραξη... Φοβούμενος δε μήπως παρεξηγηθεί από τους αλλικούς του, άρχισε άμέσως να γειρωνεύεται και να κροϊδεύη ο ίδιος τ' όπάθημά του αυτό.

Στέκοντας έξω από ένα ντάνσιγκ...

